

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

برتقال

شماره ۵۱۰/۳۴۷

تاریخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۸

پیوست

"مهار تورم، رشد تولید"

معاونت تربیت بدنی و سلامت

کمیته مستندسازی
بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری
اعضای شورای معاونان جهت استحضار

واحدهای مجری:

استان: مدیر کل

شهرستان، منطقه، ناحیه: ارسال نشود

واحدهای آموزشی: ارسال نشود

هماهنگ‌کننده در استان کمیته مستندسازی

کد: ۹/۵۱۰/۰۲/۱/۵ص

مدیر کل محترم آموزش و پرورش استان.....

با سلام و احترام

ضمن آرزوی سلامتی و توفیق روزافزون، به پیوست شیوه نامه طرح شهید سیدعنایت اله مرادی در پوشش «ایران سرسبز - ایران قوی» با همکاری سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور جهت اطلاع و اقدام لازم ایفاد می‌گردد.

صادق ستاری فرد

سرپرست معاونت تربیت بدنی و سلامت

وزارت آموزش و پرورش
 معاونت تربیت بدنی و سلامت
 دفتر سلامت و تندرستی

وزارت جهاد کشاورزی
 سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور
 دفتر آموزش، ترویج و مشارکت های مردمی

« آموزش مفاهیم منابع طبیعی به دانش آموزان »

همراه با کاشت ۲۵۰۰۰۰ اصله نهال در مدارس سراسر کشور

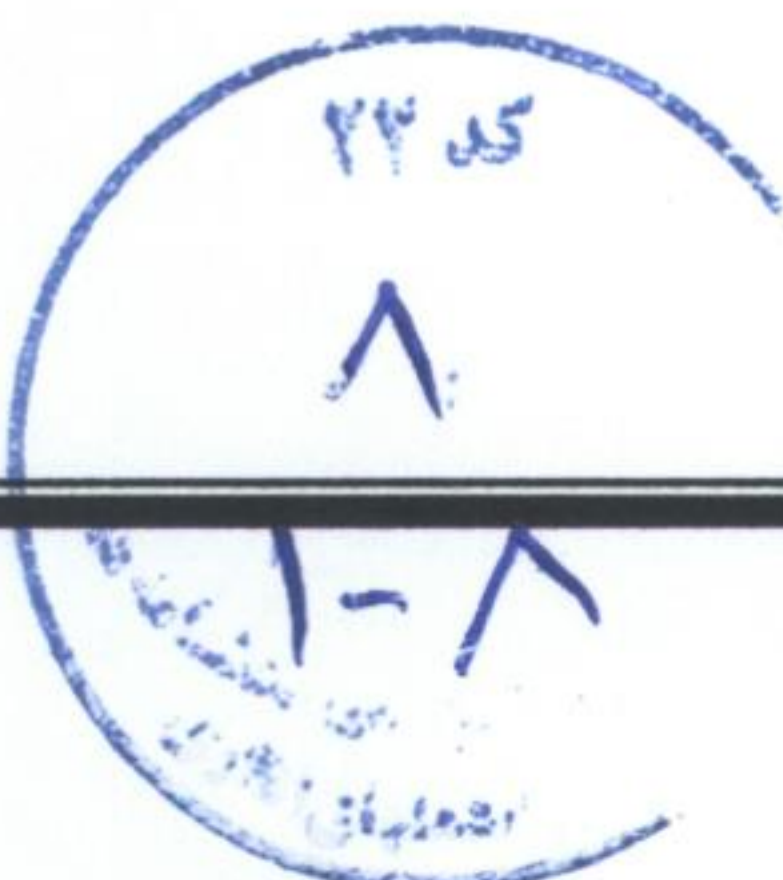
در پوشش « ایران سربزر- ایران قوی »

طرح شهید سیدعنایت اله مرادی

شهید سیدعنایت اله مرادی محیطبان دنا که برای برقراری صلح و امنیت از دنا تا لبنان مبارزه کرد. او در تاریخ ۲۷ اسفند ماه ۶۵ بعد از سالها مقاومت به فیض شهادت نائل آمد. او اولین کسی بود که اسلحه بدست گرفت و در اوایل دهه پنجاه به رشته کوه دنا رفت تا از حیات وحش آنجا حفاظت کند.

پاییز ۱۴۰۲

مقدمه :

کشور ایران با وجود دارا بودن ۱۱ اقلیم از ۱۳ اقلیم شناخته شده جهان در زمره کشورهای با پوشش کم جنگل می باشد. تغییر اقلیم و اهمیت آن موجب شده است تا طرح کاشت یک میلیارد درخت در دستور کار وزارت جهاد کشاورزی قرار گیرد. در این راستا و با توجه به مردمی بودن طرح کاشت، نیاز است کلیه دستگاهها، شرکتها و نهادهای مسئول این سازمان را در تحقق مطالبه مقام معظم رهبری و حکم حکومتی، هر ایرانی در کاشت سه نهال یاری دهند. برای تحقق این امر مهم تعامل دو وزارتخانه جهاد کشاورزی و آموزش و پرورش با توجه به جامعه آماری دانش آموزان از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

از طرفی آموزش و پرورش همواره تلاش می کند تا به همه ابعاد شخصیت و ظرفیت های دانش آموزان توجه نموده و افرادی چند ساحتی تربیت کند. بر همین اساس سند تحول بنیادین آموزش و پرورش با توجه به شئون مختلف حیات طیبه بر اساس ساحت های شش گانه تدوین شده است که یکی از مهم ترین این ساحت ها ، **ساحت تربیت زیستی و بدنی** می باشد. این ساحت ناظر بر حفظ و ارتقای سلامت و رعایت بهداشت جسمی و روانی دانش آموزان در قبال خود و دیگران است. قلمروی این ساحت می تواند مواردی چون سلامت فردی و اجتماعی، مراقبت از جسم و روح، احساس مسئولیت در قبال محیط زیست و منابع طبیعی و شناخت طبیعت و احترام قائل شدن برای آن باشد.

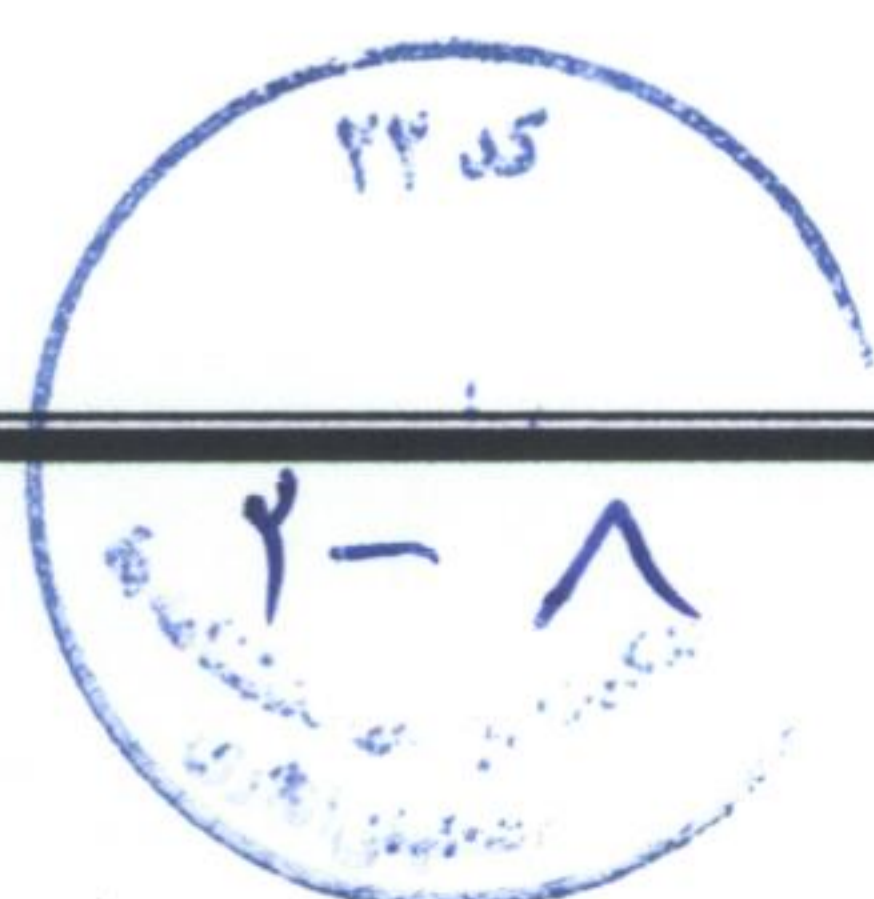
دفتر سلامت و تندرستی با حضور مراقبین و رابطین سلامت با توجه به الزام به اجرای برنامه ابلاغی برنامه های محیط زیستی و منابع طبیعی بعنوان برنامه تحولی یکی از بهترین بسترهای اجرای برنامه های این حوزه می باشد.

اهداف طرح :

- آشنایی دانش آموزان با اهمیت منابع طبیعی و لزوم حفاظت از آن و ایجاد حس تعلق به طبیعت و منابع طبیعی .
- عضویت دانش آموزان سفیر سلامت در طرح همیار طبیعت.
- بازدید از نهالستان ها و آموزش عملی کاشت نهال به دانش آموزان (بر اساس دستورالعمل اردوهای دانش آموزی به شماره ۹۳۷۷ مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۸ و اصلاحات آن)
- آموزش تولید نهال به دانش آموزان در مدارس (در راستای طرح مردمی کاشت یک میلیارد نهال).

راهکار اجرایی :

تشکیل کمیته استانی طرح شهید مرادی با هماهنگی رئیس اداره آموزش، ترویج مشارکت مردمی و رئیس اداره سلامت و تندرستی آموزش و پرورش استان

باتوجه به تعداد زیاد دانش‌آموزان در سطح کشور عملاً آموزش این دانش‌آموزان به تنهایی از عهده مروجان منابع طبیعی ساخته نیست. بدین منظور دوره تربیت مدرس همیاران طبیعت ویژه مراقبین / رابطین سلامت منتخب آموزش و پرورش در سطح استان برگزار می‌گردد و متعاقب آن دوره تربیت مدرس ویژه معلمان پایه پنجم ابتدایی درس علوم در راستای طرح مردمی کاشت یک میلیارد درخت برگزار خواهد شد.

آموزش مجریان طرح (مراقبین سلامت / رابطین بهداشت و معلمان پایه پنجم منتخب) با رویکرد؛ تعریف منابع طبیعی و اهمیت آن در زندگی مردم / وظایف همیار طبیعت و شناسایی آن / طرح مردمی کاشت یک میلیارد درخت و آشنایی با قدرت سرزمینی / آشنایی با شغل جنگل‌بان و تفاوت آن با محیط بان / یک روز با طبیعت / لزوم احیاء توسعه و حفاظت از منابع طبیعی با سرفصل‌های ذیل در فضای مجازی مورد تایید آموزش و پرورش (بستر شاد و ...) انجام خواهد شد.

- ۱- سرفصل‌های آموزشی مرتبط با موضوعات منابع طبیعی ویژه معلمان در درس علوم پایه پنجم ابتدایی
- ۲- سرفصل‌های آموزشی مرتبط با کتاب انسان و محیط زیست پایه یازدهم
- ۳- سرفصل‌های آموزشی مرتبط با کتاب‌های زمین‌شناسی و جغرافیای ایران

برنامه های تشویقی و جانبی :

- بهره‌گیری از ظرفیت برنامه رادیویی صدای سفیران سلامت دانش‌آموزی با هدف ترویج فرهنگ حفاظت از جنگل‌ها و مشارکت در طرح مردمی کاشت یک میلیارد درخت (هر ایرانی ۳ درخت) در پویش «ایران سرسبز-ایران قوی» (آذر ماه ۱۴۰۲) و تقدیر از ۴۵ نفر دانش‌آموز و مراقب سلامت برگزیده توسط سازمان منابع طبیعی در ایام دهه فجر.

- برگزاری جشنواره معلمان همیار طبیعت (مراقبین / رابطین سلامت و ...)

- برگزاری جشنواره دانش‌آموزی.

- ارزشیابی عملکرد رابطین و مراقبین سلامت مرتبط با طرح به صورت ماهانه و تقدیر از برترین‌ها.

ارزشیابی :

ارزشیابی و اثربخشی آموزش‌های انجام شده توسط ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها و ادارات آموزش، ترویج و مشارکت‌های مردمی منابع طبیعی و آبخیزداری استان‌ها انجام خواهد شد .

زمان بندی :

آموزش مراقبین سلامت / رابطین بهداشت و معلمان پایه پنجم منتخب : از ابتدای آذرماه ۱۴۰۲ لغایت بهمن‌ماه سال ۱۴۰۲

آموزش دانش‌آموزان : از ابتدای آذرماه ۱۴۰۲ لغایت فروردین‌ماه ۱۴۰۳

اقدامات عملی:

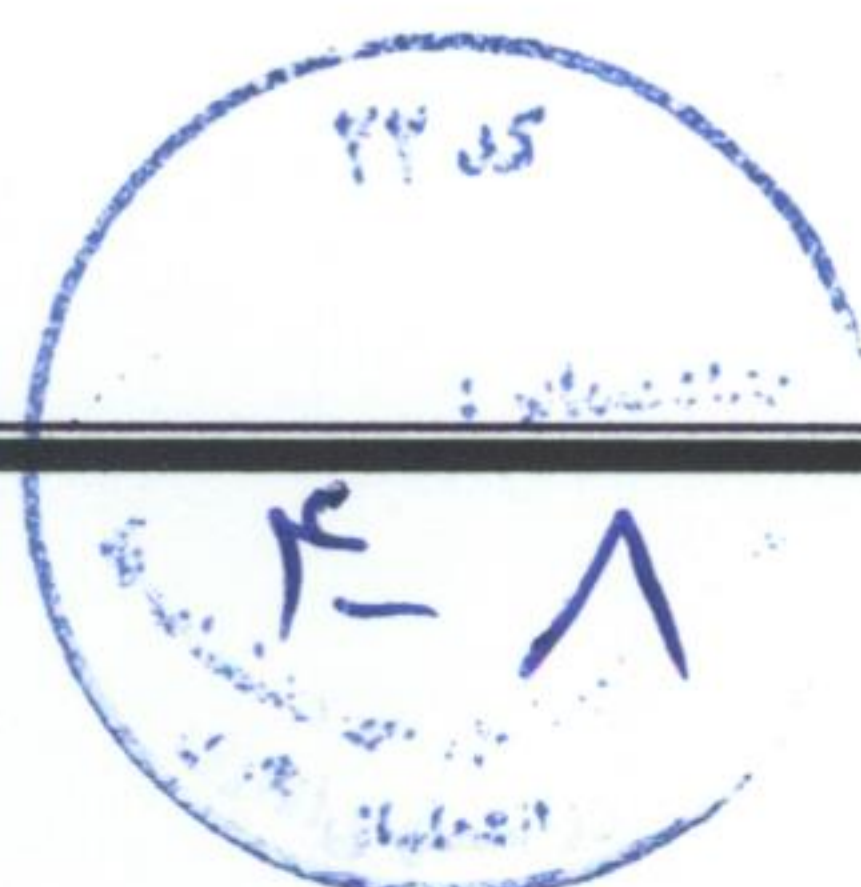
۱- ارائه و انتشار محتواهای تولید شده با موضوعات منابع طبیعی در شبکه‌های مورد تأیید آموزش و پرورش (شبکه شاد و ...)

۲- آموزش کاشت بذر گونه‌های بومی و تولید نهال به عنوان یک کار عملی توسط دانش‌آموزان، مرتبط با آموزش‌های ارائه شده در کتب درسی

۳- برگزاری مراسم روز درختکاری و آموزش عملی کاشت درخت توسط دانش‌آموزان

جدول ۱: فعالیت‌ها / دستاوردها / شاخص‌ها

ردیف	فعالیت	دستاورد	شاخص
۱	آموزش معلمان	افزایش سطح آگاهی آموزگاران در خصوص روشهای احیا و حفاظت از عرصه‌های طبیعی	آموزش مدیران / معاونین / آموزگاران / مراقبین و رابطین سلامت منتخب در سطح استان و برگزاری آزمون
۲	آموزش دانش‌آموزان	افزایش سطح آگاهی دانش‌آموزان در خصوص روشهای احیا و حفاظت از عرصه‌های طبیعی	آموزش حداقل ۵۰ درصد دانش‌آموزان و برگزاری آزمون شفاهی و یا کتبی معرفی ۵٪ از دانش‌آموز به عنوان دانش‌آموز برگزیده بر اساس نمرات کسب شده در آزمون‌ها
۳	آموزش خانواده	افزایش سطح آگاهی اولیاء در خصوص اهمیت منابع طبیعی و طرح مردمی کاشت یک میلیارد درخت	آموزش حداقل ۵۰ درصد اولیاء دانش‌آموز در جلسات آموزش خانواده با همکاری سازمان منابع طبیعی
۴	اجرای اردوهای ترویجی	اجرای میدانی درس آموخته‌های دانش‌آموزان در خصوص روش‌های احیا و حفاظت از عرصه‌های طبیعی	برگزاری اردوی آموزشی برای دانش‌آموزان در سال ۱۴۰۲ (بر اساس دستورالعمل اردوهای دانش‌آموزی به شماره ۹۳۷۷ مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۸ و اصلاحات آن)
۵	تولید نهال توسط دانش‌آموزان در مدرسه	آشنایی دانش‌آموزان با ارزش اکولوژیک درختان و درک سختی‌ها و چالش‌های تولید نهال	تولید نهال گلدانی به ازای هر دانش‌آموز ۳ نهال در هر مدرسه (تا ۶۰ میلیون نهال) با تأمین بذر و گلدان توسط سازمان منابع طبیعی
۶	کاشت نهال توسط دانش‌آموزان در مدرسه	کاشت و نگهداری نهال	کاشت حداقل ۲۵۰۰۰۰ اصله نهال در مدارس توسط دانش‌آموزان کشور با تأمین نهال توسط سازمان منابع طبیعی
۷	تولید محتوا	افزایش سطح آگاهی عمومی در خصوص روشهای احیا و حفاظت از منابع طبیعی	تولید حداقل ۱۰۰ مورد کلیپ / پوستر / اینفوگرافی / پادکست توسط سازمان منابع طبیعی

تجلیل از ۴۵ دانش آموز برتر توسط سازمان منابع طبیعی	الگوسازی و معرفی کودکان و نوجوانان فعال در عرصه حفاظت و احیا منابع طبیعی	برگزاری جشنواره دانش آموزی	۸
تجلیل از ۴۵ معلم برتر توسط سازمان منابع طبیعی	الگوسازی و معرفی معلمان خلاق و فعال در زمینه آموزش مفاهیم منابع طبیعی	برگزاری جشنواره معلمان همیار طبیعت	۹
تولید کتابچه درس آموخته‌ها / تولید مستند سیر اجرای پروژه توسط سازمان منابع طبیعی	ثبت درس آموخته‌ها جهت استفاده از تجارب بدست آمده در فعالیت‌های آموزشی و ترویجی آینده	مستندسازی فعالیت‌های انجام شده در طول اجرای پروژه	۱۰

شرح فعالیت‌ها

فعالیت ۱: آموزش معلمان

- فعالیت ۱-۱: برگزاری سه دوره آموزشی ویژه معلمان همیاران طبیعت
فعالیت ۱-۲: هماهنگی جهت آموزش آموزگاران در فضای مجازی مورد تأیید آموزش و پرورش
فعالیت ۱-۳: برگزاری دوره آموزشی ویژه فرهنگیان با موضوع "لزوم احیاء توسعه و حفاظت از منابع طبیعی"
فعالیت ۱-۴: برگزاری آزمون

فعالیت ۲: آموزش دانش آموزان

- فعالیت ۲-۱: ارائه آموزش‌های مرتبط با روش‌های پیشگیری از اطفاء حریق در جنگلها و مراتع، تولید و کاشت نهال استفاده از آب خاکستری برای آبیاری نهال‌ها و درختان، اهمیت حفظ و احیاء منابع طبیعی (ارائه آموزش‌ها توسط آموزگاران شرکت کننده در فعالیت ۱ به انجام می‌رسد)
فعالیت ۲-۲: معرفی همیار طبیعت (حدود وظایف، اختیارات و نحوه عضویت)

فعالیت ۳: آموزش خانواده

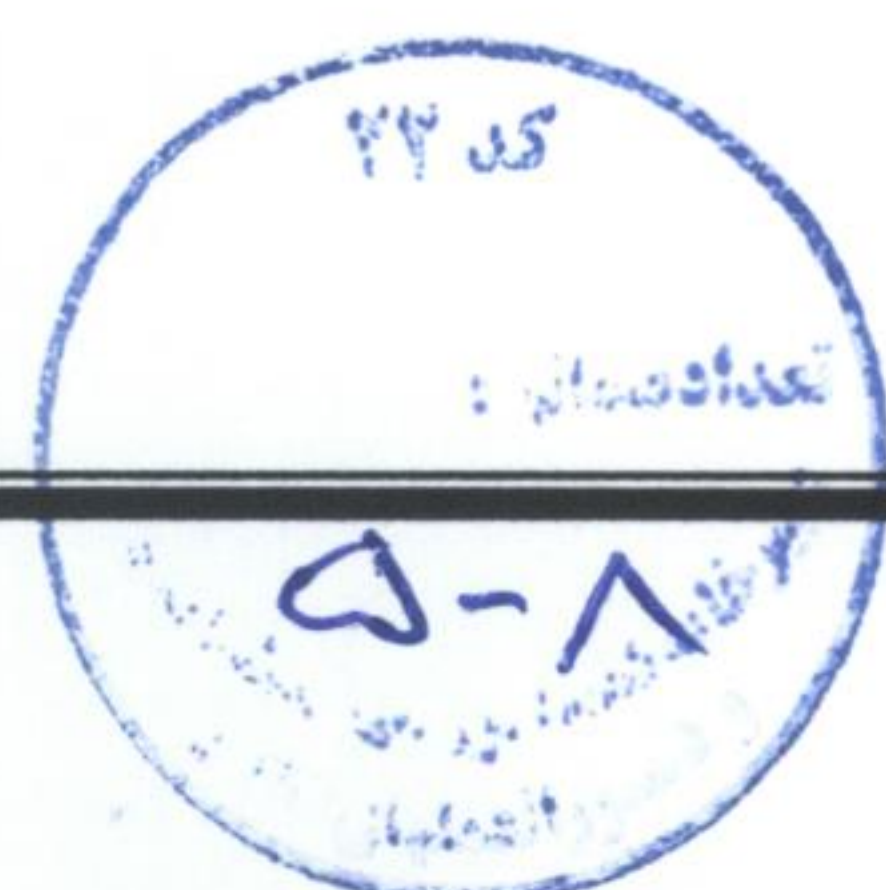
- فعالیت ۳-۱: ارائه سخنرانی با موضوع اهمیت منابع طبیعی در جلسات انجمن اولیاء و مربیان با همکاری کارشناسان منابع طبیعی

فعالیت ۴: اجرای اردوهای آموزشی - ترویجی

- فعالیت ۴-۱: بازدید دانش آموزان از نهالستان‌ها و مناطق جنگلی، مرتعی و بیابانی

فعالیت ۵: تولید و کاشت نهال

- فعالیت ۵-۱: تولید نهال گلدانی به ازای هر دانش آموز سه نهال در هر مدرسه (تا ۶۰ میلیون نهال) با تأمین بذر و گلدان توسط سازمان منابع طبیعی
فعالیت ۵-۲: کاشت ۲۵۰۰۰۰ اصله نهال توسط دانش آموزان در مدارس سراسر کشور با تأمین نهال توسط سازمان منابع طبیعی

فعالیت ۶: تولید محتوا

فعالیت ۶-۱: تولید ۱۰۰ عنوان محتوای آموزشی ترویجی در قالب نماهنگ^۱ / تصویر نوشته^۲ / اطلاع نگاشت^۳ / فایل صوتی^۴ مورد تأیید آموزش و پرورش توسط سازمان منابع طبیعی

فعالیت ۶-۲: انتشار محتوای تولید شده در شبکه آموزش دانش‌آموزی (شاد) و سایر درگاه‌های مجازی مورد تأیید آموزش و پرورش

فعالیت ۶-۳: نصب پیام‌های آموزشی در تابلو اعلانات مدارس

فعالیت ۷: برگزاری جشنواره دانش‌آموزی

فعالیت ۷-۱: اعلام فراخوان موضوعات جشنواره

فعالیت ۷-۲: دریافت آثار و انتخاب آثار برجسته و تجلیل از دانش‌آموزان برتر

فعالیت ۷-۳: انتشار آثار برگزیده از درگاه‌های مجازی مورد تأیید آموزش و پرورش

فعالیت ۸: برگزاری جشنواره معلمان همیار طبیعت

فعالیت ۸-۱: اعلام فراخوان موضوعات جشنواره

فعالیت ۸-۲: دریافت آثار و انتخاب آثار برجسته و تجلیل از معلمان همیار طبیعت برتر

فعالیت ۸-۳: انتشار آثار برگزیده از درگاه‌های مجازی مورد تأیید آموزش و پرورش

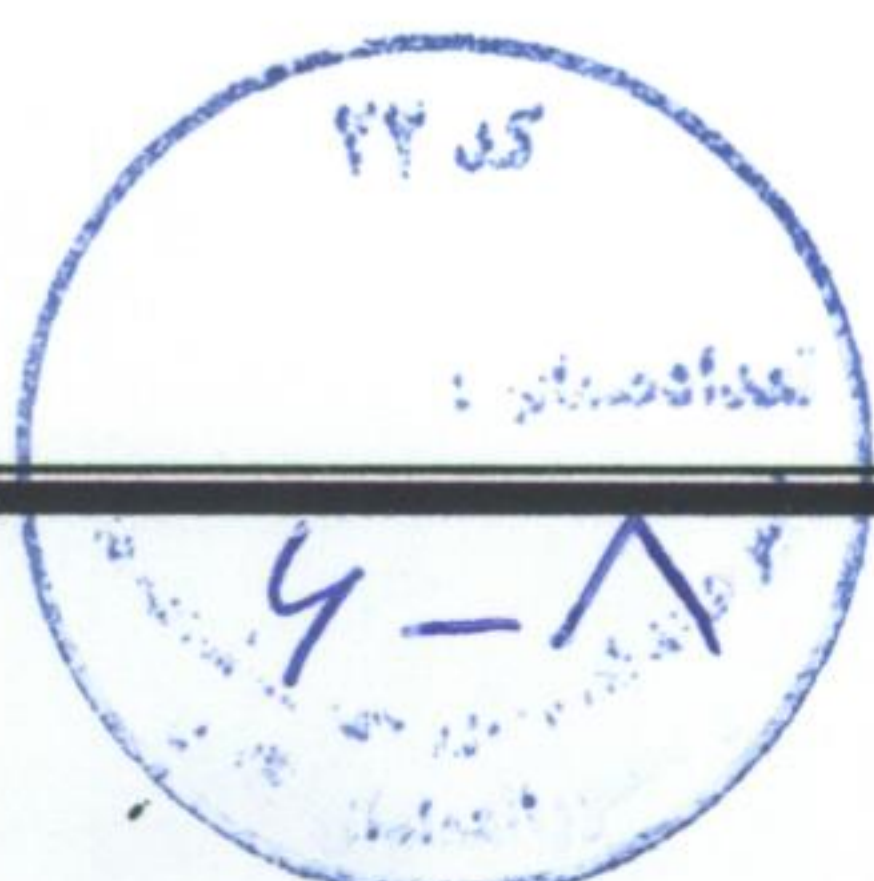
فعالیت ۹: مستندسازی (با همکاری دو دستگاه)

فعالیت ۹-۱: تهیه گزارش و عکس از کلیه فعالیت‌های طرح و تولید نماهنگ‌های کوتاه از روند اجرای پروژه

فعالیت ۹-۲: تولید و انتشار خبر از فعالیت‌های انجام شده در شبکه‌های اجتماعی مورد تأیید آموزش و پرورش (بستر شاد و ...)

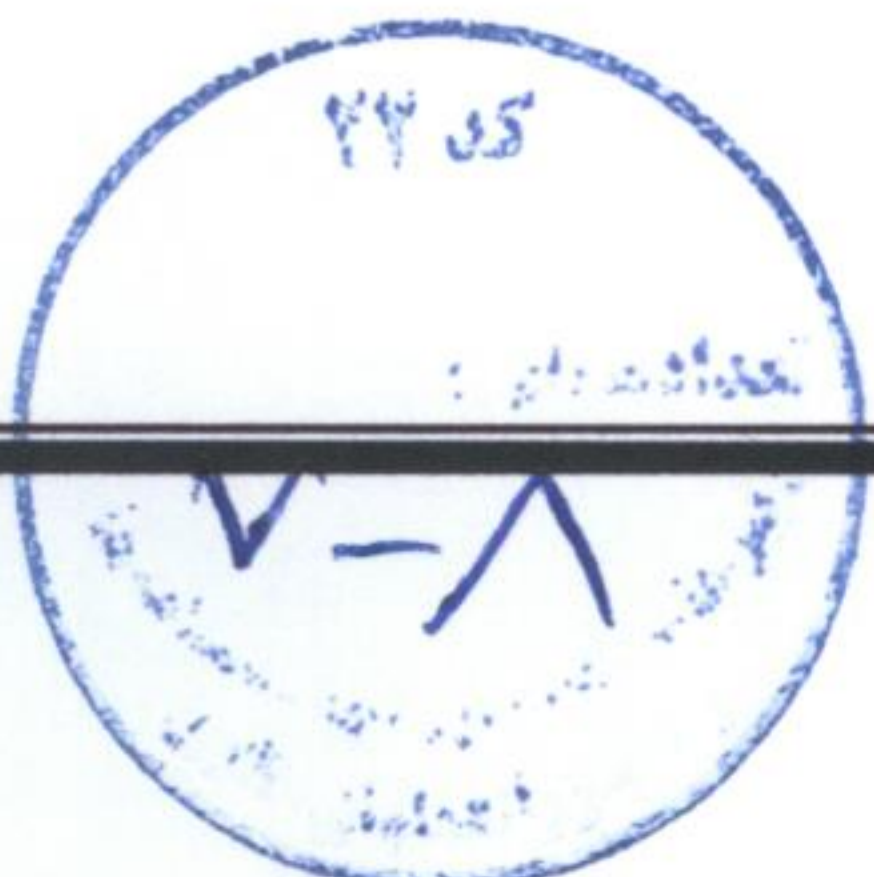
فعالیت ۹-۳: تولید کتابچه "درس آموخته‌ها" بر مبنای پایش و ارزیابی انجام شده از کلیه فعالیت‌ها

۱. کلیپ
۲. پوستر
۳. اینفوگرافی
۴. پادکست

جدول ۲: برنامه زمان بندی فعالیت ها

آذرماه ۱۴۰۲ لغایت اردیبهشت ۱۴۰۳													
۱۴۰۳						۱۴۰۲						گروه مسئول	فعالیت
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷		
							•	•	•			ادارات کل منابع طبیعی استانها / ادارات کل آموزش و پرورش استانها	۱: آموزش معلمان
					•	•	•	•	•			ادارات کل منابع طبیعی استانها / ادارات کل آموزش و پرورش استانها	۲: آموزش دانش آموزان
							•	•				ادارات کل منابع طبیعی استانها / ادارات کل آموزش و پرورش استانها	۳: اجرای اردوهای ترویجی
				•	•	•	•	•	•			ادارات کل منابع طبیعی استانها / ادارات کل آموزش و پرورش استانها	۴: تولید و کاشت نهال توسط دانش آموزان
					•	•	•	•	•			ادارات کل منابع طبیعی استانها / ادارات کل آموزش و پرورش استانها	۵: تولید محتوا
					•	•	•	•	•			ادارات کل منابع طبیعی استانها / ادارات کل آموزش و پرورش استانها	۶: برگزاری جشنواره دانش آموزی
						•	•	•	•			ادارات کل منابع طبیعی استانها / ادارات کل آموزش و پرورش استانها	۷: برگزاری جشنواره معلمان همیار طبیعت
			•	•	•	•	•	•	•			ادارات کل منابع طبیعی استانها / ادارات کل آموزش و پرورش استانها	۸: مستندسازی

گزارش آماری دانش آموزان ثبت نام کننده در سایت همیار طبیعت

سال تحصیلی ۱۴۰۲ - ۱۴۰۳

استان	تعداد دانش آموز دختر	تعداد دانش آموز پسر	جمع

گزارش آماری تعداد نهال کاشته شده در مدارس

سال تحصیلی ۱۴۰۲ - ۱۴۰۳

استان	تعداد نهال اهدا شده از نهالستان استان	تعداد نهال کاشته شده در مدارس

گزارش آماری تعداد معلمان همیار طبیعت منتخب آموزش دیده به صورت حضوری (کارگاهی)

سال تحصیلی ۱۴۰۲ - ۱۴۰۳

استان	تعداد مراقبین سلامت	تعداد رابطین سلامت	تعداد معلمان پایه پنجم	جمع

گزارش آماری تعداد دانش آموزان آموزش دیده

سال تحصیلی ۱۴۰۲ - ۱۴۰۳

استان	تعداد دانش آموز دختر	تعداد دانش آموز پسر	جمع

